

سی.ان.جی، فرصتی برای مدیریت تقاضای سوخت

محمد جواد ساکت

مصوبه اخیر شورای اقتصاد که قرار است بر اساس آن حدود ۱٫۵ میلیون خودرو دوگانه‌سوز شوند، از مصرف ۱۸ میلیون لیتر بنزین در آینده جلوگیری می‌کند؛ این طرح ۵۶۴ میلیون دلاری از هزینه تأسیس یک پالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای به ارزش ۶ میلیارد دلار جلوگیری می‌کند.انرژی یکی از پیمان‌های مهم در حرکت به سمت افزایش تولید است زیرا که هر محصول با خدمتی از ترکیب سرمایه، فناوری، نیروی انسانی و انرژی حاصل می‌شود. یکی از محل‌های مهم مصرف انرژی در کشور ایران، بخش حمل و نقل است که این بخش نیز متأثر از رشد بخش تولید، از دو حیث توسعه پیدا خواهد کرد؛ یکی رشد حمل و نقل کالا و بار و دیگری رشد حمل و نقل راهی و مسافری.

تأمین انرژی بخش حمل و نقل عمدتاً از طریق سوخت‌های مایع انجام می‌گیرد که با توجه به قیمت‌های پارانهای آن‌ها در ایران، هزینه زیادی به دولت تحمیل کرده و آلودگی ه‌سوا را نیز در پی می‌آورد. ضمن اینکه فشار تقاضا برای تأمین یک سوخت به‌خصوص، منجر به واردات سوخت و خروج ارز از کشور می‌شود. نمونه مشهود آن واردات ۱۰ میلیارد لیتر بنزین در سال ۱۳۸۵ برای تأمین سوخت ناوگان سبک کشور بود. در کنار سیاست‌های قیمتی و اجرایی طرح سهمیه‌بندی بنزین، ایجاد یک سوخت جایگزین به نام سی.ان.جی یا همان گاز فشرده، راهکار ویژه‌ای بود که برای مهار رشد تقاضای سوخت مایع، تنوع بخشی به سبدسوخت و امنیت انرژی در کشور اجرا شد.مطالعات بر روی سی.ان.جی از سال ۱۳۷۹ در ایران آغاز شده و این سوخت به‌عنوان یک سوخت جایگزین از سال ۱۳۸۴ به طور جدی وارد سبد سوخت کشور شد. ورود سی.ان.جی باعث تنوع در سبد سوخت کشور شده که انعطاف‌پذیری خوبی به مدیریت تأمین سوخت کشور می‌دهد. به عنوان نمونه خودروهای مختلف با کاربری‌های گوناگون می‌توانند برای مصارف خود از سوخت‌های با ویژگی‌های متفاوتی بهره ببرند و از همین رو بسیاری از خودروهای خدماتی دوگانه‌سوز شدند. همچنین در زمان افزایش قیمت جهانی فرآورده‌های نفتی می‌توان کمی از فشار تقاضای داخلی برای سوخت‌های مایع کاست و جای آن را با سی.ان.جی پر کرد تا فرصت کسب درآمد بیشتر برای صادرات فرآورده از دست نرود. همچنین در مقاطعی که تقاضای داخلی بیشتر از عرضه رشد می‌کند و به بخش عرضه زمان کافی برای پاسخگویی نمی‌دهد، یک سوخت جایگزین با منبعی غیر از منابع متعارف می‌تواند تنظیم‌کننده عرضه و تقاضا باشد. چنانچه سی.ان.جی توانست واردات بنزین را تا حد بسیار خوبی کم کرده و با وجود این سوخت و جایگزینی بیش از ۲۰ میلیون متر مکعب از آن با بنزین، کشور در سال ۱۳۹۸ به صادرکننده فرآورده‌های مایع تبدیل شده‌است.در کنار همه این موارد صنعت سی.ان.جی توانسته‌است که در کاهش آلاینده‌ی هو نقش مفیدی داشته باشد و جایگزین سوخت‌های مایع آلاینده بشود به‌ویژه در سال‌هایی که سطح استاندارد سوخت پایین‌تر از یورو ۴ بود.از طرفی صنعت سی.ان.جی با تعاملی سازنده با صنعت خودروسازی، آن را به سمت تطابق با خود وادار کرد و از این تعامل بود که ابتکار موتورها و خودروهای پایه‌گازسوز ایجاد و نمونه‌های متعدد از آن تولید و روانه بازار شدند.در مجموع می‌توان گفت که سی.ان.جی یک راهکار مناسب برای مدیریت تقاضای سوخت در بخش حمل و نقل کشور بوده و همچنان نیاز است که راهکارهای مدیریت تقاضای انرژی در کشور در همه بخش‌ها پیاده‌سازی شود. زیرا که پیشرفت از مسیر جهش تولید نیازمند انرژی است و الزاماً همه انرژی مورد نیاز تولید لازم نیست با هزینه گزاف از منابع زیرزمینی استخراج و تبدیل شوند، بلکه می‌توان با سرمایه‌گذاری کمتر و مدیریت دقیق تقاضا، انرژی عمده‌ای از منبع اتلاف انرژی استحصال و مصرف کرد.یکی از مصوبات شورای اقتصاد در جلسه فوق‌العاده روز دوشنبه ۱۱ آذرماه ۱۳۹۸ بنا بر پیشنهاد مشترک وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه به استناد ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید، گامی در این زمینه برداشته شد. بر اساس مصوبه «حمایت از تولید و تبدیل کارخانه ای و کارگاهی یک میلیون و ۴۶۰ هزار دستگاه خودروی تاکسی، ون (تاکسی)، وانت و مسافر بر شخصی بنزینی به سی.ان.جی سوز» بااعتباری ۶۵۰۰ میلیارد تومانی قرار است که بخش عظیمی از خودروهای خدماتی که تا کنون دوگانه‌سور نشده‌اند به صورت رایگان دوگانه‌سوز شوند.

کارشناس ارشد حوزه انرژی

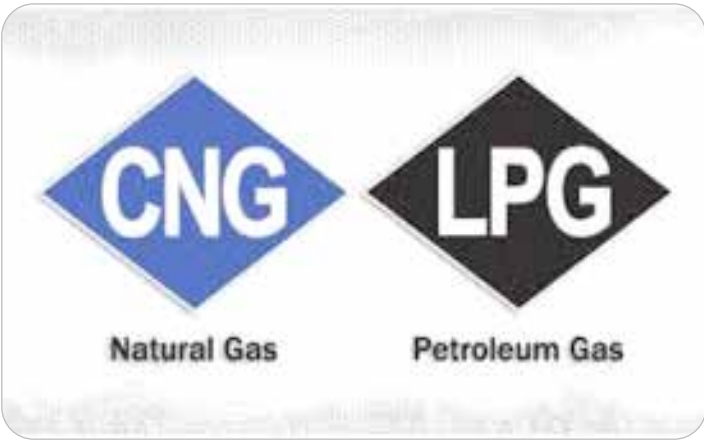

رشد ۲برابری حفاری‌های نفتی ایران در خلیج فارس

مدیر امور فنی شرکت نفت فلات قاره ایران از افزایش ۲ برابری تعداد عملیات‌های حفاری این شرکت در نیمه نخست امسال، در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، خبر داد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، علی خواجوی گفت: با وجود اینکه تعداد رشته روز دکل در اختیار (شامل دکل در حال فعالیت و جایابی) در نیمه نخست امسال در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته، تنها ۱۱ درصد افزایش پیدا کرده، عملکرد تعداد عملیات‌های تکمیل شده حدود ۲ برابر شده و بدین ترتیب تولید نفت از میدان نفتی فلات قاره، بیش از ۲۹ هزار بشکه در روز افزایش یافته‌است.وی افزود: در نیمه نخست سال ۱۳۹۹، ۴ حلقه حفاری مجدد، ۲۶ حلقه تعمیر چاه و ۴ حلقه ایمن‌سازی و متروکه‌سازی انجام شده است که این اقدام‌ها ۱۱۷ درصد بیشتر از برنامه پیش بینی شده است.

«اقتصادسراسر آمد» روند تغییر سب مصرف سوخت را بررسی می‌کند

بنزین از سبد سوخت حذف می‌شود؟

۱۰۹ هزار میلیارد تومان صرفه‌جویی در هزینه‌ها به‌ویژه در شرایط کنونی به صورت گرفته‌است. ایران با توجه به انرژی‌های در دسترس جامعه ایرانی، موقعیت جغرافیایی، فناوری‌های متعارف، سرمایه، و شرایط همسایگان خود، می‌باید در مورد سیاست‌گذاری انرژی، بیشتر از گذشته و هماهنگ‌تر عمل نماید. علاوه بر برنامه‌ریزی تا کنون دوگانه‌سور نشده‌اند به صورت رایگان دوگانه‌سوز شوند.

با اجرای کامل این طرح، حجمی معادل ۱۸ میلیون لیتر در روز در مصرف بنزین صرفه‌جویی خواهد شد. که برای تولید این مقدار بنزین لازم است تا یک پالایشگاه ۲۰۰ هزار بشکه‌ای احداث شود که به طور متوسط ۶ میلیارد دلار معادل ۱۲۰ هزار میلیارد تومان هزینه دارد. این در حالیکست که گره همیشگی تنظیم عرضه و تقاضای سوخت در کشور یعنی تأمین بنزین، با یک طرح ۵۶۴ میلیون دلاری باز خواهد شد و

LPG از طریق دریا و با کشتی‌های دارای مخازن مخصوص امکان پذیر است. با اعمال تحریم‌ها صادرات دریایی این محصول تا حد زیادی افت کرده است. در نتیجه اکنون سالانه مقدار حدود ۸ میلیون تن LPG در فلرها می‌سوزد یا در خطوط لوله گاز طبیعی تزریق می‌شود. از طرفی صادرات بنزین از راه زمینی و با سهولت بیشتری انجام می‌شود. بنابر این استفاده از این سوخت در خودروها و صادرات بنزین معادل آزاد شده راه حل اقتصادی و زود بازده جلوگیری از هدر رفت این سوخت محسوب می‌شود.

لهستان نیز که بزرگترین مصرف‌کننده اتوگاز در اروپاست و ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار خودرو LPG سوز دارد. این کشور که ۷۶ درصد از کل مصرف LPG خود را در خودروها مصرف می‌کند، بیشتر LPG خود را عمدتاً از طریق واردات از روسیه، قزاقستان و لیتوانی و پالروس تأمین می‌کند. با توجه به تجربه سایر کشورها استفاده از اتوگاز حتی با واردات LPG از نظر اقتصادی و زیست محیطی نسبت به سایر سوخت‌ها رجحیت دارد. با انجام محاسبات، به وضوح پیدا است که برای کشور ایران، مصرف LPG به عنوان اتوگاز، حتی اقتصادی‌تر از صادرات آن است. با صادرات هر یک میلیون تن LPG، تنها ۴۰۰ دلار عاید کشور می‌شود، در حالی که اگر این یک میلیون تن LPG به عنوان سوخت خودروها مصرف شود، ۱۲۶ میلیون تن بنزین آزاد شده و می‌تواند با قیمت بالاتری (حدود ۵۵۰ دلار برای هر یک میلیون تن) نسبت به LPG صادر شود. بنابر این امکان صادرات تمام LPG تولیدی مزاد بر مصرف داخل فراهم نیست. زیرا عمده صادرات

برگزیده نفت ونیرو

ثبت یک رکورد ۵۰ساله مصرف آب پایتخت‌نشینان

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با بیان اینکه از اسفند سال گذشته به دلیل کرونا ۲۵ درصد افزایش مصرف آب داشسیم، گفت: تابستان سال جاری ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون متر مکعب در تهران آب مصرف شد که در ۵۰ سال اخیر رکوردی بی‌سابقه بوده است.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، محمدرضا بختیاری با بیان اینکه محاسبه آب‌بها و قبوض آب شهروندان تهرانی به صورت پلکانی خواهد بود، اظهار داشت: در حال حاضر در تهران ۶۰ درصد مشترکین کمتر از ۲۰ میلیون متر مکعب و زیر خط نرمال مصرف آب دارند. ۲۰ درصد مشترکین در حد نرمال، ۱۵ درصد پرمصرف و ۱٫۵ برابر حد مجاز و ۵ درصد مابقی نیز بسیار پرمصرف هستند.

وی با بیان اینکه از اسفند سال گذشته به دلیل کرونا ۲۵ درصد افزایش مصرف آب داشسیم، گفت: تابستان سال جاری ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون متر مکعب در تهران آب مصرف شد که در ۵۰ سال اخیر رکوردی بی‌سابقه بوده است. البته در سه ماه اخیر مصرف به ۸ درصد کاهش یافته است.مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران در ادامه درباره قبوض آب تصریح کرد: در تابستان قبوض آب با ضرب افزایشی محاسبه می‌شود و تا پایان تابستان به همین شکل بوده و بعد از آن به شکل عادی بازمی‌گردد. مشترکان می‌توانند با مراجعه به سایت نسبت به مصرف خود مطلع شوند.

انفجار قیمت گاز طبیعی با بالا رفتن تقاضای جهانی

قیمت گاز طبیعی که در اواسط هفته گذشته به پایین‌ترین سطح در ۷ هفته اخیر رسیده بود با افزایش تقاضای جهانی ظرف چند روز گذشته بیش از ۱۵ درصد جهش کرده است، به گزارش اقتصادسراسر آمد، قیمت گاز طبیعی که در اواسط هفته گذشته به پایین‌ترین سطح در ۷ هفته اخیر رسیده بود با افزایش تقاضای جهانی ظرف چند روز گذشته بیش از ۱۵ درصد جهش کرده است. قیمت پیش‌خرید هر واحد انگلیسی گاز طبیعی از ۱٫۸۴۵ دلار در روز سه‌شنبه با بیش از ۲۰ درصد جهش تا پنج‌شنبه شب به ۲٫۳۲ دلار رسید و در معاملات روز جمعه ۵۰۷ درصد سقوط کرد و در ۲۰۱۳۴ دلار به کار این هفته خود پایان داد.عواملی که باعث افزایش شدید قیمت گاز در این هفته شدند، کاهش شدید تولید آمریکا و افزایش شدید تقاضا برای آن بود.طبق داده‌های رفینیتیو، تولید گاز طبیعی آمریکا در روز چهارشنبه به پایین‌ترین سطح خود در ۲ سال اخیر رسید و ۸۳٫۸ میلیارد فوت مکعب روز شد. همچنین داده‌های رفینیتیو نشان داد کل تقاضای گاز طبیعی آمریکا شامل صادرات در هفته پیش‌رو به ۸۴٫۴ میلیارد فوت مکعب روز خواهد رسید، در حالی که در هفته قبل ۸۲۰ میلیارد فوت مکعب روز بود.

.....

نمایشگاه بین‌المللی نفت ایران مهرماه برگزار می‌شود

بسیست و پنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی طبق اعلام ستاد برگزاری ۲۱ تا ۲۴ مهرماه برگزار می‌شود.به گزار اقتصادسراسر آمد، در اطلاعیه ستاد برگزاری نمایشگاه بین‌المللی نفت ایران آمده است: «با توجه به شرایط همه‌گیری ویروس کووید-۱۹، بیست و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ایران با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در بازه زمانی ۲۱ تا ۲۴ مهرماه برگزار می‌شود.بر اساس تصمیم‌های گرفته شده با همکاری انجمن‌های صنفی غیردولتی در شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه، این دوره از نمایشگاه ویژه متخصصان بر گزار می‌شود.به این منظور، در این دوره تنها مدیران ارشد و میانی و عملیاتی بخش‌های دولتی، مدیران بخش‌های خصوصی و تعاونی، استادان و دانشجویان ممتاز دانشگاه‌های کشور، مقام‌های سیاسی و مدعوین شرکت‌های غرقه‌دار و انجمن‌های تخصصی و حرفه‌ای به صورت هدفمند حضور خواهند داشت.

.....

افزایش ۳۰ میلیون متر مکعبی مصرف گاز به دلیل کرونا

سرپرست دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران با اشاره به افزایش ۳۰ میلیون متر مکعبی مصرف گاز در بخش خانگی در مقایسه با سال گذشته، گفت: به نظر می‌رسد این میزان مصرف به دلیل شیوع کرونا و افزایش استفاده برای گرمایش آب است. به گزارش اقتصادسراسر آمد به نقل از ایرنا، محمدرضا جولایی با بیان اینکه ۳ نوع سوخت در نیروگاه‌های کشور مصرف می‌شود، ادامه داد: این سوخت‌ها شامل گاز طبیعی، گازوئیل و مازوت است.وی میزان مصرف فعلی گاز طبیعی در نیروگاه‌ها را ۲۴۵ میلیون متر مکعب عنوان کرد و افزود: ۸۶ میلیون لیتر گازوئیل و ۱۵ میلیون لیتر نیز مازوت در نیروگاه‌های کشور به عنوان سوخت مصرف می‌شود. جولایی میزان تأمین گاز نیروگاه‌ها در زمستان را تابعی از میزان مصرف بخش خانگی و تجاری دانست و گفت: اولویت تأمین گاز در زمستان بخش خانگی و تجاری است.به گفته سرپرست دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران، حجم گاز تحویلی به نیروگاه‌ها بسته به سرمای هوا، شدت و طول زمان سرما خواهد بود.

.....

افزایش واردات نفت چین از آمریکا در آستانه آمریکا چین در آستانه انتخابات آمریکا در راستای توافق تجاری با واشنگتن، واردات نفت خام خود از آمریکا را افزایش داده‌است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، چین در آستانه انتخابات آمریکا در راستای توافق تجاری با واشنگتن، واردات نفت خام خود از آمریکا را افزایش داده‌است.داده‌های رفینیتیو نشان می‌دهد تنها در ماه جاری چین بین ۸۶۷ هزار بشکه در روز از آمریکا نفت وارد کرده است. داده‌های شرکت خدمات میادین نفتی کاناری واردات نفت خام چین از آمریکا را ۹۰۰ هزار بشکه در روز اعلام کرده است.اما کارشناس روترز، کلاید راسل معتقد است پس از این برهه زمانی واردات نفت خام چین از آمریکا به شدت کاهش خواهد یافت.او می‌گوید علت این کاهش شدید خرید نفت خام این است که برای مثال واردات ثبت شده نفت خام چین از ماه جولای مربوط به نفت خریدی شده در ماه‌های آوریل و می می‌باشد که در آنها قیمت نفت آمریکا به شدت سقوط کرده بود. واردات ماه جولای ۱۳۹ درصد نسبت به سال گذشته جهش داشت.

.....

طلای سیاه ۳درصد ارزان شد

افزایش ذخیره‌سازی نفت در آمریکا در کنار آغاز موج دوم شیوع کرونا در جهان باعث شد تا قیمت نفت در معاملات هفته گذشته تا سه درصد کاهش را تجربه کند. به گزارش اقتصادسراسر آمد، نفت خام را می‌توان در شمار اقلامی دانست که به دلیل شیوع کرونا بیش از مواد دیگر با کاهش قیمت همراه شده است. کاهش قیمت آنچنان سریع و شدید بود که قیمت نفت خام از ۶۰ دلار در هر بشکه در ابتدای سال ۲۰۲۰ (۱۲ دی ۹۸) به ۱۵ دلار در ماه آوریل (اردیبهشت) رسید. یعنی به فاصله حدود چهار ماه، طلای سیاه ۷۵ درصد از ارزش خود را از دست داد.با این حال با فروکش کردن موج اول کرونا در جهان، در کنار کاهش تولید ۹٫۷ میلیون بشکه‌ای اوپک پلاس، قیمت نفت از مدار کاهش خارج شد و دوباره بالا رفت. این افزایش تا ۴۰ دلار در هر بشکه ادامه داشت و به نظر می‌رسد با توجه به شرایط موجود در بازار، قیمت‌ها در کانال ۴۰ دلاری تثبیت شده است.